

מס. 72/ב סדר ו ק ו ל

מיטיבת ועדת הכספים שהתקיימה ביום ד' י"ט באדר א' תשי"ז,
20 בפברואר 1957, בשעה 9.00

חברי הוועדה

- י. גורי - היו"ר
- מ. אלטמן
- י. גפוחי
- ח. אריאב
- י. בדר
- ח. בן אהרן
- ט. דיין
- מ. חזני
- ז. סוזייב
- י. פורדר
- י. קרגמן
- מ. קלמר
- ח. רובין
- י. ספיר

סוזמנים:

- שר האוצר ל. אשכול
- מר אמיר - מטעם משרד האוצר
- מר ספיבק - " " "

ס ד ר - ה י ו ה

דיון על האצות שר האוצר לכיסוי הגרעון התקציבי.

אני פותח את הישיבה.

היו"ר י. גורי:

גוורו לנו עוד חמשה שבועות לצורך הדיון בתקציב, ובסוף היום של הוועדה ישנם סעיפים מרובים שאם שבחלק ודאי לא נוכל לדון לפני גמר שנת התקציב. סעיף נכבד מהוות האצות שונות שהועלו בכנסת כהצעות לסדר היום והועברו לדיון בוועדת הכספים. הצעה אחת, הנוגעת לאופן פעולתם של סוכני חברות בקשר להזמנות השילומים מגרמניה, אני מאיע למסור לטיפול של ועדת מטרה בראשות חבר הכנסת סוזייב, התמצא בשטח זה. הייתה הצעה בקשר לתקציב הבטחון. הוועדה טיפלה מאז פעמים אחדות בתקציב הבטחון ובאשר לומר כי נשחנה להלוותין המצב שעמד אז לעיני המאיע. כן הושבני כי אין חילוקים במקרה כזה להניח מסקנות על שולחן הכנסת, באשר מליאת הכנסת אינה דנה בעניני תקציב הבטחון.

כדי שנוכל לסיים את הדיון בכל הסעיפים שאנו חייבים לדון בהם לפני כניסת התקציב החדש לתקפו, יהיה עלינו לסיים מעתה ישיבות גר ביום ה' מדי שבוע.

זיון על גבי חשבונית לבידול המליון והיב

היו"ר י. גורני:

נמשיך היום בהערותיהם. ל חברי הוועדה להצעות שהביא עד האזור לכיסוי הגרעון שנוצר בתקציב.

י. פורדר:

קודם כל עלי להעיר כי ויכוח זה אינו הכרחי רק משום שנוגע חסרי 50 מליון דולאר. דעתי היא שבכל אופן צריך היה להגיע לסיכויים יחודיים, וי רק קואינסידנס בכך שנצטרפו יחד גורם זה, מצב הבטחון, אבטלה בהקף ובקומק לעוד לא ידענו דומתם ומתיחות השוורת בעקב זה, ונניח לכן עליה גדולה שצדיין לא הוכחו הכלים לקליטתם, על כל פני המבחינה הכלכלית. כמו כן, חשוב לדעת שגם אם נגיע לידי הסדר בטוח הפוליטי, אין זאת אומרת צדיין שיכוסה גרעון זה של 50 מליון לירות, שפסיר לרשותם במחיינת תרומה. לדעתי גם בלתי ראינית הדעה שהנקציות ישויות להביא להבראת המשק.

לדעתי זוהי העט הראשונה שאפשר להגיע לקמוצים

רציניים: אפשר לחסוך כ-15 מליון לירות באדמיניסטרציה, ואפשר להעביר מתקציב הכיחות 5-10 מליון לירות לעניינים דחויים יותר. אני רואה כדחופים רק אותם עניינים שיכולים לתת מטבע זה בשנה זו, או יכולים להקל על אבטלה. אם גם לא לקטור זאת ער הדוח שפורסם על חברת האשלג, דעתי היא כי אנו חייבים לחסוך הוצאות בדביזים על עניינים שלא יתנו תוצאות בשנה זו. כך אני בעד נסיון לב ל בהדרגה את כל הטובסידיות, פרט לטובסידיות על לחם וזו הניתנת להתיישבות החדשה כל עוד הממון הניתן לה אינו מלא. באופן כללי יש להמין במבנה של ביטול הטובסידיות, אם כי מחוץ סלקציה.

כל התכניות הללו חסרות ערך אם איננו מוכנים להקפאה

של האינדקס. עד היום לא שמעתי נימוק כלכלי רציני איזה שהוא אנגד זה, אם כי אני מניח שיש להחלטה כזאת אימפליקציות טרזיאליות ופרליטיות. מבחינה כלכלית זה הכרחי. אני מוכן לסקול על הצעה שנועלה כדי לתבוע חביעה נוספת גם מן היסכבות האחרות, או בחנאי שזה לא יביא להגבלת הייצור.

דעתי היא כי הסכום שהציע שר האוצר להגדלת הפרמיות

לייצוא אינו מספיק. אם תהיה מתיחות פוליטית נוספת, שאלת הדולארית תהיה הרבה יותר מרובכת מאשר שאלת הלירות. מכיון שארין להוסיף מהו לייצוא, הרי אני בעד פרמיות ול בעד מניפולציות. בעריכה החדשה של התקציב אני מציע לקחת בחשבון תוספת לפרמיות, עד לירה אחת.

שנית, אני חושב כי הסכום שלקח שר האוצר בחשבון

לאורך האבטלה אינו מספיק. המינימום צריך להיות 30-40 מליון נוספים. אין ממסלה שיכולה להחזיק מעמד כשאחוז המובטלים עובר על גבול מסויים. אם מתחילות הסגנות, מוכרחים להתחיל בהדפסת כסף. מוכרחים לכן לעשות הכל כדי למנוע התפתחות כזאת.

אני רואה בדאגה שהגענו למינימום של רזרבה במטבע

חוץ, גם כי מסיבות מובנות. אני מבקש את שר האוצר לעשות טאמץ מלוחד כדי להגדיל את הסכום. אנכי הצעתי הצעה בכיוון זה, אם כי אני מודה שהיא מיכנית ופרימיטיבית: הצעתי להעביר לרזרבה כל סכום מעל ל-2 מליון דולאר שיחקבל בממוצע לחודש על חשבון פלצויים איטיים. אני חושב כי בדרך זו אפשר להוסיף לרזרבה מינימום 20 מליון דולאר. כך נצריין סכום מסויים, כדי שלאחר תקופה מסויימת תהיה לנו רזרבה גדולה יותר.

א. בהיר:

עלינו לדון בטחי בעיות: א. בעיית התקציב; ב. הרחבת

הבטיח היארני בארץ, בחקלאות ובתעשייה. בעיות אלו הן שלובות, והן משוררות בבעיה שלישית: העליה. אינני יודע באיזו מידה יכול משהו מן המטובים לצדיין מטפר מאיאותי טאליו תגיע העליה. נוסף לכן יש שחרור מוגבר מן הצבא עד שיגיע שוב לתקן הנורמלי. שמענו כי התעשייה פלטה בחדשיה אלה 4000 איש, מחוץ לתעשייה הצבאית. השאלה היא מה אפשר לעשות כדי להגביר התעסוקה. אתחיל מן החקלאות, ודיבר על כך לפני חבר הכנסת ספיר.

תקציב משרד החקלאות כבר נוצל. אנו יודעים כי עומד

להיגר מפעל יובל-גח, היינו נדחה ביצוע התכנית של הנחה צנור מים שני מן הירקון, שארין היה להעביר לפי התכנית כמות נוספת של 70 מליון קוב.

נדמה לי שצריך קודם כל לבדוק אפשרות של זרז התכנית החקלאית. איך טפס כי הרחבת הנתונים על גידולי התעסוקה או הירוקות הבאים בחשבון ליצוא חקלאי תגדיל את התעסוקה ותכניס מטבע חוץ. עד שהנעשו כל החישובים על יסוד 2,5 דולר בערך...

היו"ר י. גורי:

עלי להודיע כי כוונתו של ברור זה לא היתה להיכנס לכלל בעיות המשק, כי לכך אריך להקדיש דיון הרבה יותר רחב, אם מחליטים להעמיד זאת לדון. נוכח סדר היום של הוועדה לשבועות הקרובים אין כל אפשרות לפתוח בדיוק כזה.

א. בהיר:

זה קטור, במידה ודנים על תקציב הפיתוח ועל בעיות האבטלה. עלינו לפטוח פעולה שתאפשר לטר האוצר להשקע במשך שנת 1957/58 יותר אמצעים בפיתוח החקלאות והתעסוקה. זה אינו ניתן בתקציב שהוגש יל ידי טר האוצר. התקציבים הנוכחיים אינם מאפשרים לפתור לא אח בעיית העבודה ולא אח הצורך בהגברת הייצור התעסוקתי והחקלאי. נדמה לי שלפני כן אריך לבדוק גם את מדיניות המחירים החקלאיים. על ידי קביעת מחירים גבוהים יותר נוכל להרחיב את הייצור החקלאי ויכניס יותר דולרים מאשר לפי התכנית של שנה זו. אם החקלאים יקבלו הכנסה גבוהה יותר, זה יגביר הייצור וגם הייצור החקלאי. הגברת הייצור החקלאי והיצוא תאפשר את ניצול המטבע הזר ליבוא הנותן 5-7 לירות לדולר במקום יבוא הנותן 2,5 לירות. אני בעד יבוא מצרכי מזון מחוץ למנות, כדי להגדיל על ידי כך את הכנסות הממשלה. לדעתי זה אפשרי, כי זה מרחיב התעסוקה וההכנסה בדולרים, ומאפשר קימוץ בדולרים למטרות אחרות.

י. אפרתי:

אני רואה את הבעיה היסודית בפעילות הכלכלית של המשק, וכל דבר העלול למנוע פעילות זו, יגזור נסיגה לגבי אסוף התקציב וגם לגבי גורלו של הפועל. מטוב כך אינני מוציא מן הכלל תכנית להקפאת מספר הנקודות ההכרחיות בטביל פעולה זו. אני חושב כי 25 נקודות הן הגזמה גדולה, אך יש ודאי הכרח בשינוי.

אני חושב כי הפיתוח הוא הכרחי אם גם בקנה מידה מצומצם. אין נכרון בדרך מאימה את הסובסידיות והמחירים נוכל לשנות א המאב הן לגבי דולרים והן לגבי מטב החקלאית. אנו נותנים סובסידיות לחלב, ולא חושבים על ידי כך דולרים. אילו נחנו סובסידיות לכותנה ולגרעינים, זה חוץ דולרים ונותן תעסוקה.

אינני בעד מלנויים, שהם קרובים מאד למטבים. אינני חושב שיאנוי יכולים להוציא היום מן המשק טכומים גדולים בצורה זו.

הייתי מציע לטר האוצר להסתפק במילוי החסר לתקציב בגלל הפחתת המענק ועודפי המזון, ולא להכנס עכשיו לבעיית חוסר עבודה. הפתרון למאה מליון לירות יכול לבוא על ידי כך שינדרשו מן הפועלים וזחור מכויים נתיבות הנקודות, וכך נחוסק חוסק לתוספת מטים באופן ששכבת בעלי היכולת תיאחח חלק גדול יותר. אינני מוציא מכלל אפשרות גם הטכונות מן התקציב הכללי, אם כי אני חושב שהוא מוגבל.

היעול הרב לנו הוא מטוכן, כי מפטורים עובדים ללא הצעת עבודה אחרת. זוהי גם כן הכנדה רצינית על המשק. אינני מאמין שיש אפשרות של קצוצים גדולים, אך מוכרח להיות קצוץ מסויים. לא הייתי בעד יבוא אפילו ל"יוק אפור", אך אם אומרים שזה עשוי לחח לנו הכנסה גדולה, הרי צריך להשתדל לכלל בדרך זו כמה ליותר לירות. אני רואה את הפתרון לבעיית מאה מליון לירות, בחכמים משולבת של מס נוסף על רווחי הון באופן שהמעמסה תיפול באופן שווה על בעלי הרכוש ועל הפועלים.

(אחרי כך נטמה מא.)

מסך דברי י. אפרתי

מ.א.

בדרך ששולבת זו מני רוחה את הפתרון להשגת 100 מליון לירות. רק בדרך
ששולבת של 80, שוק פור, צמצום בתקציב ומס נוסף על רכוש הון -
אפשר להגיע ל-100 מליון לירות.

בולט זה לא יספיק, גם הפד מני לא
נגביר את הפעילות הכלכלית, ולא נאפשר לעבוד בדרך רנטגילית. כיום
אין חירות היצירה, כי המחירים שהיצרנים מקבלים עבור המוצרים שהם
מייצרים אינם מספיקים. מנו זרענו 50 אלף דונם כותנה. מני חוטב מצרכים
היינו לזרוע 80 אלף דונם. אבל מחיר הכותנה כיום אינו מעודד. הוא הדין
לגבי מחיר התירס, שאינו מסלם את הוצאות הזבלים והמים.

ומה יהיה לאחר שבגדיל את המחירים?

ער המוצר ל. אשכול:

הרי מני מסכים להקפאת האינדקס.

י. אפרתי:

מ. חזני:
מני יוצא מתוך הנחה בבעיית היזון התקציב
איננה הבעיה היחידה; יש בעיה שבירה שהיא
לא פחות חמורה והיא, שיחסרו X מליונים בתקציב מטבע החוץ. פירוש
הדבר שיש צורך להצב הקיים, אתה בגדיל את הפער בין המצרכים בשוק לבין כוח
הקניה של האוכלוסיה, כי מבחינת פיזית יהיו פחות מצרכים מיד יהיו
מתמול. מכיוון שכן, המסקנה המתבקשת מליה היא - ממסך עליון להרחבת
ייצור לייצוא והחלפת היבוא בייצור מקומי כדי לסתום במידת-מה את
הפער בין כמות הצרכים וכוח הקניה.

לכן אינני חושב שמד גורי עשה שירות
טוב לעניין, כאשר רצה לצמצם את הדיון במסגרת פיסקלית בלבד, כי לא זו
הבעיה היסודית. הבעיה היסודית היא הבעיה המסקית. ומניחוח זה מתבקשות
שלו מסקנות:

(א) ככל הדרכים להגדיל את כמות המצרכים
על ידי החלפת היבוא בייצור מקומי;

(ב) היות וזה לא יהיה בטיח אחת, ועדיין
יהיה כוח קניה עודף, צריך לצמצם אותו. בפליט אחרות - רמת החיים מוכרחה
לרדת. הערך הריאלי של הסכר וההכנסה צריך להיות יותר קטן, כדי שיספיק
לקנות פחות ממת שקניה מתמול.

(ג) מזון התקציב מבחינה פיסקלית, אבל
לא רק מבחינה פיסקלית אלא גם מטחי הבחינות הקודמות שאיננה. כלומר,
גם מילולית היתה שאלה של מזון התקציב, גם מן היבוא נריכים לספוג את
עודף הכסף ולהקטין את ההכנסות כדי לעמוד בפני הסכנה שהכסף המיותר
לא ירדוף אחרי כמות מוקטנת של מצרכים. כן צריך לענות התקציב על
שאלת הגברת הייצור.

וכשום כך אחת המסקנות הקונקרטיות מוכרחה
להיות - עקירת מספר הסויים של נקודות מהאינדקס. אין כל סנוס מזה.
מנקודת מבטו של מקבל היצר, אם הוא מוכרח להשלים עם העובדה המרה שהוא
יצטרך להקטין את רמת חייו ב-10 אחוז, אין זה חשוב לו במיזו דרך ייעצה
הדבר, אם על ידי כך שהוא ישלם מסכון חובה, או על ידי כך שהכנסתו
הנומינלית תוקטין. לעומת זאת, מבחינה מסקית יש הבדל גדול בין שתי הדרכים
בניה שמספר תוספת היוקר ממשיך לזרום כפי שהוא זלם עד עכשו, ואתה
סופג את הכסף בדרך של הקטנת ההכנסות, לרמת החיים הועלת, אבל למסך-לא.

כי היוקר ועלה וידחוף לאינפלציה, ולא עגית על בעיית היסוד - כיצד להרחיב את הייצור. למקבל הזכר אין הגדל כיצד הוא נלקח, אם על ידי הקטנת ההוצאות או על ידי הקטנת ההכנסות. לאוצר אין הגדל אים הוא מוזן את עצמו. כך על פי כן המסקנה אינו נהנה מזה, כי כוח הקניה לוחץ, הזכר הנומינלי ע לה; זאת נוספת שלא הועלת למסק ולה כלום. לכן המסקנה ברורה - עקירת מספר מסויים של נקודות. אינני מציע 25 נקודות, אבל לפחות 12,5 נקודות, שגם הן יכולות לתת 50 מליון לירות.

אשר לטוק האפור, בדרך כלל הייתי בדעה שאין להוציא דולרים על הטוק האפור, אבל אם אני שומע שטר המסחר והתעסיה שעל ידי 5-6 מליון דולר לטוק האפור אפשר להגיע להכנסה של 30 מליון לירות, אני חושב שזה עסק טוב.

כטובן, נוסף לזה צריך להעלות יתב סגן יסיר בסכום של 35-40 מליון לירות. אני מציע שיהב הסגן המוגדל יוטל עד גבול מסויים של הכנסות, בניה 4000-5000 לירות. אני יודע שעל ידי כך אני פוגע בבעיית הפער, ואני יודע שאני פוגע ברפורמה של מס הכנסה, אבל בשנת חירום אין לי אפשרות אחרת.

אני חושב שזוהי סכנה העונה גם על בעיית אזור התקציב וגם על בעיות המס. והתקציב המוגדל צריך לענות לפי דעתי על בעיות התעטוקה והייצוא. וכאן אני מסכים לדברי סר פורדר ואחרים, שצריך להקדיש סכום גדול יותר לפרסיות לייצוא ולהחלפת היבוא בסוצרים מקומיים. התקציב צריך לענות גם על החזרת סובסידיות, אבל לא בכיוון שטר האוצר הציע כאן, אלא יש לתת פיצוי לסכבה מסויים; זאת נוספת, להגדיל את שכר עבודות דחק, להגדיל את הקצבות הסעד ולשלם בעבורם בטוח לאומי.

ודבר אחרון - יש להגדיל את קרן התעטוקה ולהשתמש בה גם לעידוד הייצור במקום עבודות דחק.

ה. רובין:

אני חושב שידוע ומוסכם שגם בשים לכ להעדר הכנסות מסויים וגם בשים לב לשאלות העליה וחוסר העבודה - יש צורך למצוא נקודות נוספים לגיוס 120-130 מליון לירות. בענין זה לא יכולים להיות גלוקי דעות.

אשר לעקירת נקודות מהאינדקס, אני חולק על

התיאוריה שאחד הפתרונות לכלכלה שלנו הוא - היסול שיסת תוספת היוקר. כל החברים מדברים על עקירת נקודות, בין אם הם מתכוונים לכך ובין אם לא - המטענות האובייקטיבית של דבריהם היא - היסול תוספת היוקר. וזהו חסר נפץ מוציאלי. התיאוריה המקובלת כאן, שהפתרון הוא בייצוא, באופן אבסטרקטי היא נכונה. אבל במציאות הקיימת בדרך, ישנם שני ענפים, שלפי הפיית הם ענפי יצוא טובהקים - הדריים והאלומים. אם ענף הדשנים יתפתח, אפשר יהיה לרמות בו ענף יצוא טובהק. אבל רוב המוצרים האחרים שאנו מייצרים יכולים להיות חסר לייצוא רק כאשר יהיה להם שוק פנימי. מלש לא יהיה חסר לייצוא אם לא יהיה לו שוק פנימי. נוסף לכך, הטוק המקומי הוא אחד האמצעים כדי להקטין את ההוצאות הייצור על כל יחידת תוצרת. כלומר, כל הורדת הסת החיים, מסור שהיא תגיע עד כדי צמצום התוצרות הפנימית במידה שהייצור המקומי לא יהיה לו שוק פנימי מספיק. זה חל בנותה מידה על התוצרת החקלאית ועל התוצרת התעשייתית, ולכן, כדי להעשיר את המסק הלאומי שלנו יש להגדיל את הייצור ולא לצמצם את התוצרות.

ועכשו אנני מה הן השטות הפיסקליות שאני

מציע. אני מציע מלווה חובה בגבולות של 70 מליון לירות, ו-20 מליון לירות ממלווה חובה על רכוש. אני חושב שמריכוז היבוא החיוני צריך להסיג 20 מליון לירות. אני מסכים לטוק אפור בתנאי אחד, שהוא לא יהיה תרגום של עקירת נקודות מהאינדקס. כאשר אנו מבטלים קיצוב של מצרכים חיוניים

ומכניסות אותם לשוק האפור, פירוש הדבר המעשי הוא - עקירת נקודות
מהאינדקס.

ד. ריבין:

אני חושב שאנו מבוזזים זמן יקר בו יש
התעוררות מצד הצבור כולו. התעוררות זו תמשך
שבועות אחדים ואנו מבוזזים אותה על דבורים ובינתיים ההתלהבות והנכונות
יפחתו. לכן אני מומר, יש לדבר פחות ולקבל החלטות. אני יודע שאין זה
השולחן היחיד הקובע את הדברים. אבל אני תוסך ברוב הדברים שהביא בפנינו
שר האוצר. ראשית - הקפאת שכר. אבל הקפאת שכר תחול רק על השכירים. ולכן
הייתי רוצה לדעת מה היא האצעה לגבי העצמאים.

שנית - קיצוצים. אני יודע שיש ועדה לענין
זה. היא מגיע למסקנות. מסקנות אלו צריך יהיה לבצע.

שלישית - מלווה. בין אם תקרא לזה מלווה
חובה ובין אם תקרא לזה חסכון חובה - צריך לעשות זאת.

רביעית - קיצוצים במנגנון. זוהי שאלה די
מורכבת, אבל גם זאת צריך לעשות.

חמשית - הפחתת היבוא והגברת הייצור החקלאי.
ברור שעכשו תהיה דרישה מוגברת לתוצרת חקלאית, וטוב כך. יש עוד כחצי
מליון דונם אדמה שאפשר להשקותה ובמצב זה של המשק הקיים, מבלי להוסיף
איור ואנשים. כל משק יכול להגביר את הייצור באחוזים מסויימים ועל ידי
כך גם לקלוט עליה חדשה.

נדמה לי שהמשך קיומו של השוק האפור יגרום
להפסד, כי הקהל ימשיך לצרוך תוצרת חוץ ולא יצרוך תוצרת מקומית.

שר האוצר ל. אשכול:
אני רוצה לנסות לקבוע מה מוסכם על יד השולחן
הזה. ראשית, מוסכם שאין מנוס וצריך לחפש
125-150 מליון לירות. שנית - מוסכם שמתוך הסכום הזה 25-15 מליון לירות
יבואו מקיצוצים והעברות מסעים לסעיף בתקציבים הקיימים. האוצר הציע לקצץ
ב-15 מליון לירות, אבל לאחר שנתקבל בקשיים מצד השרים, הוא הציע ועדה
שתבדוק את ריבוי הקטוצים. אני מקוה שהועדה תגיע לקיצוצים של 10-15
מליון לירות. בתקציב הפיתוח אפשר יהיה לקצץ מ-5 עד 10 מליון לירות, כי
בעיקרו מורכב תקציב הפיתוח מחסרים ומכובות.

בותרים אפוא 120-115 מליון לירות שעלינו
למצוא להם מקורות.

י. ספיר:
זה איננו מוסכם על דעת כל חברי הוועדה.

שר האוצר ל. אשכול:

מי שלא הביע דעתו אין לו רשות לבוא בטענה
שזה אינו מוסכם. אני לא התרשמתי מדברי שר
ספיר שהוא חושב שאפשר לסדר את הענין מבלי למצוא 120-115 מליון לירות.
סכום זה איננו רק אקרו לבט של ה-50 מליון דולר, אלא גם נסיון להעלות
את חלקנו בקליטת העליה, בשיכון ובתעסוקה.

דומני שמוסכם שאין מנוס אלא לעשות זאת
על ידי הורדת רמת הצריכה. אני מוכן להשבע שבגם ידדי, שר רובין, מוכן
להגיע למסקנה זו. נראה לי שהדרך הקלה ואולי הטובה ביותר היתה להקפיא
או לעקור נקודות. רובין מציע מלווה של 70 מליון לירות, ולא שמעתי
שהוא מציע הצמדה; כלומר, הוא אינו מציע מלווה כפיה ולא מלווה מסחרי
ואני מניח שהוא לא מציע שהפרעון יהיה מיד. ואני בטוח שאם מלך לפועלים,

מסביר להם יזה אותו דבר שאני מציע.

אינני קושר את עצמי לשום מספר. אני בעצמי התחלתי ב-150 מליון לירות והגעתי ל-120-130 מליון לירות. אבל בינתיים אני שומע על 70-100 אלף עולים ונתמול כבר שמעתי על 115 אלף עולים.

ז. טוֹמַיִב: מה מספר העולים המגיעים עכשו?

שר האוצר ל. טשכול: 7000-8000 עולים לחודש. ועדיין אינני מסחרר

את העם היהודי מחובה זו של קליטת העליה.

לא קבלנו על עצמנו בפני האסוריה היהודית, שבו מליון וחצי יהודים בארץ, נקלוט כל שנה 100 אלף יהודים.

לפני כחדשיים הקימותי צעקה שעלינו להסתער על המקורות הרצונוניים שיטנם בארץ - קרקע, מים ושטח, ולהגביר את הייצור החקלאי. אני חושב שבעוד שבוע-שבועים אוכל לספר לכם על התכנית לרחוץ 9000 יחידות חקלאות ליריעה ההתיישבותית-החקלאית הקיימת מכפר גלעדי ועד אילת. וטבעי הדבר שתכנית כזאת עולה פחות, כי אתה מנצל השקעות קודמות, כמו כבישים ובתי כנסת. אני יודע שתכנית זו אינה פשוטה ואינה קלה, אבל אין מנוס ממנה.

מחוץ לתכנית זו יש תכנית נוספת לנטיעת מקליפטוסים לייצור דיקטים ונייר. ישנם אנשים הרוצים לעשות זאת, ואם הם לא יעשו - הממשלה תעשה זאת, בתעשייה מגיעה הממשלה ל-75 אחוז. הגענו למצב שאם יש בגיזה מקום יהודי שמתמצא בענייני סוכר, ורוצה להקים בית חרושת נוסף לסוכר, אני מוכן לתת לו 75 אחוזי שיעור. ת הדבר.

יש תכנית של איש פרטי לנטוע 5000 דונם אשכוליות. אמרתי לו שאנו בעזרו לו. במשרד המסחר והתעשייה יש תכניות רבות. הלונאי ויבואו אנשים בעלי אמצעים שירצו לעשות זאת.

אני אינני רחוק ממחשבותיו של מר שפרתי, אבל לא יתכן שנראה כל הדברים מתוך חלוקה חותכת של לבון ושחור. אם אנשים שאין חדות יצירה, וכדי שהיה חדות יצירה, יש להעלות את מחירי התוצרת החקלאית ליצרנים, הרי אני יודע שגם לקוטף הכותנה נחוצה חדות היצירה ולכן יש להעלות גם את שכרו. איך נעשה את שני הדברים?

מר בהיר אומר גם הוא: תן מחירים טובים לייצור. אבל אם אתה נותן מחירי טובים זה מפיץ על האינדוסטרי, ועדיין אף אחד אינו יודע מה טוב יותר גם לנותני העבודה. אינני בטוח שלנותני העבודה יהיה טוב אם לא יהיה אינדוסטרי. צבור הפועלים שלנו הוא צבור סארוגן, ואני מסיר גם את נותני העבודה שלנו, ואם לא יהיה קו מארגן ומדריך, אינני יודע איך יסתדרו הדברים.

אם רובין אף הוא חושב שאין מנוס וצריך לצמצם את רמת הצרכה, הרי לי נראה שהדבר הקלה ביותר להשיג דבר זה, היא הדרך של הקפאת נקודות.

אינני מתנגד לשאיבת כסף באמצעות הסנק האסור; לשון אחרת, אני מציע זאת לוועדה. וכמוכן ההכוונה היא למצרכים שאפשר למכרם ב-10-8 לירות הדולר. בארץ סובטרופית כשלנו מקרה איננו דבר שבמותרות. ובכל זאת מר רובין מסלים עם העובדה שאנו מקבלים מליוני לירות ממקוררים, ומעלים את מחיר המקורר - שיש בו רק 60-70 דולר - ל-1200 לירות. דוגמה אחרת - הלקודה. אינני יודע משהו מה, אבל זהו מצדך שאפשר למכרו ב-10-8 לירות הדולר. ואם אנשים מוכנים לשלם מחיר כזה, מדוע לא ניקח? בדרך זו אני חושב שאפשר להשיג 30 מליון לירות

כמו כן, אני נמצא במסגרת, כי אני נכנס יודע
אם הצליח להשיג הסכמת ההסתדרות, כבר אמרתי שקשה להסביר את כל "החכסולוגיה"
הסוציאלית והכלכלית לעקרת הבית, יהיה לה יותר טוב אם נכנסת יהיו
פחות 5 לירות. אבל אננו אומרים: אין סגור, עלינו להשיג את הסכומים שאני נתתי.
וכפי שאמרתי אני חושב על 30 מליון לירות מהשוק האפור, 25 מליון לירות
מקיסוצים ועודיים בתקציב, 30-35 מליון לירות מיהב טגן.

י. ספיר:
אני שאלתי, האם כדי להקל על יבום חטרי
גלם אפשר לקבל אשראי אחר במקום הדולרים

שנתנו לנו?

ער התוצר ל. אשכול:
במידה יכולתנו לא נשאיר אבן על אבן. אבל
לפי שעה אין שום יסוד לדבורים על אשראי
מצומת, ואם ישנו דבורים הרי הם רק סזיגים. הם מתחננים לפנינו: אל תכבירו
עלינו לזוזר לכם. אבל עד היום אין שום יסוד לדבר.

בזה אנו סטיימים.
הישיבה נעולה.

הינ"ר י. גורי:

הישיבה ננעלה בשעה 11.15